

**MASARYKOVA UNIVERZITA BRNO
FAKULTA SPORTOVNÍCH STUDIÍ**

SEMINÁRNÍ PRÁCE
do předmětu

Verbální a nonverbální sebeobrana

Zpracoval: Petr Droščák
UČO: 213728
Obor: TVS – SEBS, VI. semestr
Datum: 24. 5. 2009

Popis:

Popis situace a činu podle materiálu rozsudku jménem republiky, který obžalovaný poskytl autorovi za účelem vypracování seminární práce. V seminární práci byl zápis zkrácen pro její potřeby a byla vynechána jména zúčastněných, adresy a data popisovaných událostí.

Mladistvý obžalovaný XY se podle §226 písm. b) tr. řádu dopustil skutku, že ve společných sklepních prostorách panelového domu, v době přibližně od 23.30h do 01.30h, vykonal na poškozené proti její vůli a přes její vážně míněný aktivní odpor soulož, přičemž tohoto jednání se dopustil, přestože věděl, že poškozená je mladší 18 let.

V předmětnou dobu v nočních hodinách ve společných sklepních prostorách panelového domu (konkrétně na chodbě nacházející se před dvěma betonovými schody vedoucími k plynové kotelně) vykonal obžalovaný na poškozené soulož. Nebylo však prokázáno, že poškozenou k souloži donutil násilím proti její vůli, když násilím se považuje použití fyzické síly ze strany pachatele za účelem překonání nebo zamezení vážně míněného odporu ženy. S ohledem na uvedené skutečnosti má soud za to, že poškozenou projevený odpor není možné považovat za projevení vážně míněného odporu. Sama poškozená uvedla, že když jí chtěl obžalovaný svlékat, řekla mu, ať toho nechá, že nemůže, protože má kluka. Také se ho snažila odstrkovat. U hlavního líčení navíc uvedla, že nešlo křičet ani se bránit, respektive, že se křičet ani nesnažila, protože věděla, co ji čeká a nikdo by jí neslyšel, protože dveře byly zavřené. Dále uvedla, že během styku změnili polohu, kdy nejprve ležela na zádech a následně byla na obžalovaném. Polohu změnili poté, co ji obžalovaný vyzval, jestli by šla na něho, což udělala. Dále uvedla, že toho nechali po vzájemné dohodě, kdy obžalovanému řekla, ať už toho nechá. Poté se oblékli, šli ke vchodu, kde jí obžalovaný dal pusu a řekl, že děkuje. Pokud jde o okolnosti soulože, soud uvěřil poškozené včetně toho, že iniciativní byl obžalovaný. Pokud se obžalovaný hájil tím, že ho k pohlavnímu styku pobídla sama poškozená, která také byla aktivní, soud to považuje za účelové tvrzení. Soud má však za to, že obžalovaný s ohledem na uvedené skutečnosti nepovažoval poškozenou projevený odpor za vážně míněný. Je třeba si uvědomit, že cca 3 měsíce před tím spolu chodili, byť se jen líbali a vodili za ruce. Obžalovaný jejich vztah následně ukončil. Poškozená sama připustila, že to bylo kvůli jiné dívce. Také připustila, že obžalovanému posílala sms právy, ve kterých mu psala, že by ho chtěla, že ho chce poznat v sobě, že ho bude mít klidně i každou přestávku ve škole přede všema, na parkovišti v autě apod. s tím, že po něm touží. Dále také uvedla, že mu tyto sms psala z legrace a nemyslela je vážně. Připustila však, že obžalovanému nedala najevo, že to nemyslí vážně.

Za této situace pak přivolila ke schůzce s obžalovaným v nočních hodinách, na kterou přišla pouze v županu a pyžamu, sama ho zavedla do sklepních prostor domu, kde si s ním povídala a čekala na něj po dobu, co v kotelně kouřil s paní ZZ. Připustila, že se s ním líbala. Ať toho nechá, mu řekla až v okamžiku, kdy jí začal zajiždět rukou pod kalhotky a stahovat je. Zdůvodňovala mu to tím, že má kluka, na což obžalovaný nereagoval a pokračoval v intimnostech. Sama uvedla, že nekřičela, ani se o to nepokusila, protože věděla, že by to stejně nepomohlo. To je ovšem zarážející v situaci, kdy krátce před tím odešla z kotelny do svého bytu paní ZZ, která uvedla, že dveře vedoucí z chodby před kotelnou do chodby nacházející se před jejím bytem nechala otevřenou, protože je nikdy nezavírá. I pokud by tak tomu nebylo, dveře by zavřela, byt paní ZZ se nachází v těsné blízkosti od místa činu. Za dané situace byla pravděpodobnost toho, že by její volání paní ZZ slyšela, dosti velká...

Část výpisu z přehledu sms zpráv zaslaných obžalovanému poškozenou (uveden datum a čas) v době, kdy již spolu nechodili:

„Nechceš dojít o přestávce k naší třídě? Chci se s tebou líbat. Napiš.“ „Tvé polibky jsou tak andělské... Ach, přála bych si, abys mě líbal úplně všude...“ „Prosím, líbej mně. Chci tě! Chci poznat ten pocit Tebe v sobě!!! Miluju Tvůj horký dech a Tvé andělské oči, které mě bodají až do srdce. Chci Tě!! Líbám, odepiš“...

Celé situaci a činu předcházela telefonát kamaráda obžalovaného YY postižené, která mu sdělila, že následující den je v jejím městě diskotéka a že by moli dojet. Následující den přijel obžalovaný s kamarádem YY a bratrem na uvedenou diskotéku. Poškozená tam nebyla, tak jí opět telefonovali. Poškozená jim sdělila, že na diskotéku nepřijde, že má obžalovaný přijít za ní k jejich domu s tím, že jej bude čekat venku a popsala mu cestu. Čekala jej venku v županu a papučích. Po chvíli řekla, aby šli do kotelny, že je jí zima. Zavedla obžalovaného na místo činu. Tam si sedli na schody a povídali si. Potom ji obžalovaný chytil a začal líbat. Pak ji položil na zem, lehl si z boku na ni, snažil se ji líbat a dal jí ruku do kalhotek. Když se jí snažil sundat kalhotky, řekla mu, ať toho nechá. Když jí je sundal, tak si na ni lehl a pomohl si rukou, aby se do ní dostal. Během styku ho odstrkovala, říkala, ať toho nechá, že nemůže, protože má kluka. Polohu změnili ke konci tak, že ona ležela na něm. Styk ukončili po společné dohodě, kdy řekla obžalovanému, ať toho nechá..

(přepis rozhodnutí soudu s uvedenými výsledky obžalovaného, poškozené a svědků)

Rozbor situace:

Role mluvčího a posluchače se v průběhu událostí střídaly mezi poškozenou a obžalovaným. Větší podíl ale připadá na poškozenou.

Komunikát se týkal zejména vztahu mezi oběma aktéry, zejména vůle poškozené po kontaktu s obžalovaným.

Komunikační kanál se měnil v jednotlivých částech situace:

- mob. telefon
- zprostředkovaný rozhovor přes prostředníky – svědky
- vzájemný rozhovor obžalovaného a poškozené
- vzájemné dotyky účastníků

Šum

- motivace ze strany kamarádů a kamarádek (svědků) na straně obžalovaného a poškozené před samotnou schůzkou
- sousedka, paní ZZ

Vyhodnocení, diskuse:

Z pohledu použitých výrazových prostředků verbální a nonverbální komunikace bych chtěl upozornit na několik kritických míst celé situace:

1. První chyba, velmi závažná, navodila z pohledu obžalovaného jednoznačnou situaci:
 - sms zprávy, které poškozená zaslala obžalovanému. Z jejich obsahu je zřejmé, jaké pocity k obviněnému chovala a jaké byly její záměry s ním. Celý obsah sms zpráv vedl

obviněného k závěru, že si poškozená přeje s ním uskutečnit pohlavní styk. Žádným komunikačním prostředkem mu nedala najevo, že tomu tak není. To i sama uvedla ve výpovědi.

2. Volba situace vzájemné schůzky:

- pozdní noční hodina
- pro obžalovaného cizí město, vzdálené cca 30 km od jeho bydliště = jeho pocit anonymity
- oblečení poškozené v době schůzky, župan a papuče, velmi intimní oděv zdůrazňující možnost snadného odstranění
- místo činu, sklepní chodba, temný odlehlý prostor
- žádní svědci

3. Průběh společné schůzky:

- poškozená připustila bez známek odporu vzájemný kontakt v intimní vzdálenosti
- bez známek fyzického odporu a dostatečně hlasitého projevu nevole sebou nechala manipulovat do poloh, které zamýšlel, požadoval obžalovaný
- poškozená nekladla žádný fyzický odpor, doprovázený hlasovými projevy nevole, kterým by obviněnému naznačila, že si prováděné praktiky nepřeje, znala prostředí místa činu a věděla, jak dalekou případná nejbližší pomoc – sousedka ZZ. Na těle poškozené lékař nenalezl žádné známky násilí, vyjma krevní podlitiny 2 x 2 cm nad pánevní kosti. Obžalovaný nepřekonával žádný vážně míněný odpor. Také na těle obžalovaného nebyly nalezeny žádné stopy vyjádřené nevole poškozené, jako modřiny, škrábance, kousnutí ...
- vzájemná dohoda o ukončení styku
- vzájemné chování po styku, které bylo zakončeno polibkem a poděkováním obviněného poškozené = neměl pocit, že vykonal skutek, který by vyvolal odpor a nevoli u poškozené

Závěr:

Při vzájemném rozhovoru autora s oběma aktéry byly potvrzeny výše uvedené skutečnosti. Dále poškozená uvedla, že se nikdy nezúčastnila žádného kurzu sebeobrany, ani nenavštěvovala tréninky jiného sebeobraného nebo úpolového sportu, nikdy neslyšela o způsobech verbální a zejména nonverbální komunikace.

Celou situaci způsobila poškozená velmi nevhodně voleným obsahem komunikačního kanálu s obžalovaným, volbou místa schůzky a jejím průběhem, což uznal i soud, který obžalovaného na základě uvedených důkazů hodnocených jednotlivě i ve vzájemných souvislostech zprostil obžaloby.

Informační zdroje:

Úřední záznam Rozsudek jménem republiky okresního soudu pro mládež.

Zondlak, M. *Neverbální komunikace v krizových situacích*. Bakalářská práce. FSpS MU : 2008

Vybíral, Zbyněk. *Psychologie lidské komunikace*. Praha : Portál, 2000. 264 s. ISBN 80-7178-291-2.